

"FIGYELŐ"

ÚJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 296—534

Lap: *Magyar Nemzet*

Megjelent: *1940. okt. 31.*

SÉTÁLVA TANULÁS A VÁRMEGYEHÁZÁN

A műfaj, ha nem is egészen új, de századunkban mindenestre szokatlan és a klasszikus görög filozófusok emékét idézi. Emékezetet formájában és céljában is azoknak műfajára, átmenet a peripatétika és a szó-rakoztató elem között. A *sétálva tanítás*, az a műfaj, amelyről most beszélni akarunk; új életre-keletője *Hatvany Lajos*, aki félszázados tudásával az egy évszázad eötti „Pesth-Budai” sé-tákra vezette hallgatóit.

Az őszi vasárnapok délelőtt-jein tartotta Hatvany professzor ezeket az előadásokat. Halga-tóival — akik nem véletlenül kerültek ki a húsz- és hatvan-évesek közül — végigjárta Pestnek és Budának mindazo-kat a helyeit, amelyek a száz-esztendő eötti idők tanuj vol-tak. A téli hideg beálta előtti utolsó előadásán a Bevárosba vezette hallgatóit s megemé-kezései során nemcsak a törté-nelmi cicerone szerepét vállalta, de — mint ő maga mondta — a korszak „intimpistájának” fel-adatát is.

A séta a Vármegyeháza neo-klasszikus épületének udvaráról indult ki, majd eőő álomása a vármegyeháza díszterme volt. Hatvany Lajos szavai nyomán megelevenedett egy letűnt, bie-dermeier keccsel és naivitással tet világ. Nemesak Széchenyi és Kossuth folytatták itt elszánt, a saját igazságát tudó ember vitáját, de itt tárgyalták a do-hánymonopólium kérdését is, amelynek során *Nemes Both Pál* úr — amint a krónikás fel-jegyezte — felkiáltott: Nekem a kormány lehet liberális és ehét konzervatív, de ne trafikáljon.

Ebben a terebben fogadták el a közteherviselést a magyar nemesek, itt történt, hogy Kos-suth egyik beszédének meghal-gatására annyi ember gyűlt össze, hogy az épületből kiszor-ultak még a Szervita-téren is álltak. Ott, persze, már nem halottak semmit, mégis — amint *Vajda János* naplójában

feljegyezte — egyik mellette álló fiatalember lekésen éljenezett.

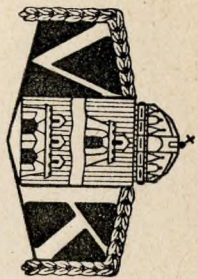
— Ön hall valamit? — kér-dezte a költő.
— Nem — felelte amas — de uram, itt nem hallani kell, hanem éljenezni...

A vármegyeháza díszterme volt annak a jelenetnek is tanuja, amikor *Kisfaludy Sándor* költő jubileumának tünneésén *Eővös József* először találkozott *Vachott Sándor* menyasszonyá-val, akihez később gyengéd szá-lak fűzték. *Vachottné Csapó Mária* emlékirataiban maga mondja el, miként csodálta a nagy férfiú már akkor az ő lila ruháját és a hajába tűzött ibo-lyacsokrot.

Az előadás személyes kapoco-latokra vonatkozó intimításai, a reformkor nagyjainak magán-élete *Vörösmartyval* kapcsolat-ban került ismét szóba. Az egykori Kaap- és Zöldulca sarkán a sétáló hallgatók a La-macs-féle vendéglőné; álltak meg. Itt *Vörösmarty* sokat ül-dögélt barátaitva és a krónikás legnagyobb csodálkozására igen sokat beszélt arról, jól sze-e hosszúszerű pipája? A kortársak közül *Degré Alajos* is megdöb-benve jegyzi fel, hogy a nagy költő a „Csiga”-vendéglőben ar-ról beszélt barátainak, miként gyártja szivarjait és milyen jó töltőtökáposztát evett előtte való nap *Döbrentey Gáborná*.

A kortársak, ugyanúgy, mint az utódok, mindig kicsit cso-dálkoznak a „nagyok” szeméyl vonatkozásain. Kicsit nehezen hiszik el, hogy az Akadémia halhatatlanja náthás lehet vagy a híres írő éteekkel törődik. A minap egyik kocsmai társasá-gban az egykori szépségkirályné csodálkozva mesélte... „és kép-zeljétek, amikor megismertem Márait, alighogy leült az asztalhoz, arról kezdett beszélni, hogy kint járt a Vásáresarnok-ban, ahol a káposzta ára tíz fill-érrel emelkedett, a burgonyáé viszont hússzal kevesebb lett...”

Vadnai Zsuzsa

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Sétálva tanulás a vármegyeházán*
Cím: *Vadnai Zsuzsától.*
Forrás: *Magyar Nemzet*
1948 okt 31
(Hely) (Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

Tárgy: *1948*
Személy: *1948*
Helyszám: *1948*
Oszályozás: *F25.134*
Székesfehérvári házinyomda 1926 — 8991